

ciel Sagkundskab tilstede, idet man ellers maatte gjøre, hvad Udvalget har gjort, naar det siger, at det maa rette sig efter, hvad de Sagkundige fordrer. — Jeg skal endvidere gjøre opmærksom paa, at der, saaledes som Forslaget er formuleret, ikke vindes det Allermindste ved at optage disse Bestemmelser; thi de tilstede en overordentlig vag Fortolkning, og de ere paa mange Punkter overordentlig uklare. Jeg veed meget godt, at det er ikke Udvalget, som har affattet Forslaget i denne Form, idet det foreligger saaledes fra Regjeringen; men denne har, vel at mærke, ikke foreslaaet, at disse Bestemmelser skulde optages i Loven; den har kun fremstillet det Grundlag, hvorpaa de nærmere Bestemmelser med Hensyn til, hvad der skal fordres til Examen, maatte tages, og disse behøvede endda ikke hagefter at udfomme i en detailleret Bekjendtgjørelse, hvorimod Detaillen kunde udvilde sig saaledes i Praxis, at derved kunde forstaaes, hvad der meentes. Dette kunde Alle de, der havde med denne Examen at gjøre, forstaae, og for Udenforstaaende vilde en saadan Bekjendtgjørelse være overflødig. Jeg skal berøre et Par enkelte Punkter, uden dog at opholde mig længe ved dem. Naar de Herrer ville see hen til Redactionen af §§ 2 og 3, ville De finde, at det allerede af selve Udtrykkene er klart, at der er noget uhyre Vagt i disse Bestemmelser. I § 2 tales der saaledes om „Kundskab“ til det og det, men i Begyndelsen af § 3 tales der om „nærmere Kundskab“. Der er en væsentlig Forskjel imellem disse to Udtryk, men det er et Spørgsmaal, om det er muligt derpaa at basere Bestemmelser, der kunne hindre opfrievede Fordringer, og hvad man kalder umodne Projecter og Forandringer; Ingen kan erkjende, at der er noget tilstrækkeligt Værn i slige vage Udtryk. I § 2 staaer der f. Ex. under Punktet 1, at der fordres Kundskab i Læren om Talforhold, men jeg, der dog i en lang Række af Aar har givet mig af med denne Retning af Underviisning, maa tilføje, at jeg ikke før i Lovdags vidste, hvad der her meentes med Talforhold. Et ærel Medlem af Udvalget har oplyst mig om, at derved forstaaes: Læren om Proportioner, men jeg forsikrer, at der ved „Talforhold“ kan for-

staaes mangfoldige andre Ting; „Talforhold“ er et saa vagt, et saa vidt og ubestemt Udtryk, at jeg skal faae til at gaae ind derunder de vanskeligste Assuit af den mathematiske Videnskab. Dernæst staaer der: „de første Grundbegreber af Geometrien,“ men hvad vil det sige? Det er ikke Noget her givet at fastsætte, hvad det er. De første Grundbegreber af Geometrien maae rette sig efter det Omfang af Kundskaber, som siden skal gives, og derfor er det klarere slet ikke at optage Noget derom. Naar det hagefter hedder, at der fordres: „den trigonometriske Oplosning af den retvinklede Triangel“, troer jeg, at deraf fremgaaer, hvad der er Hovedsagen, og enhver Lærer, som forstaaer at undervise, vil vide, at han, for at meddele Kundskab dertil, nødvendigvis maa meddele visse Grundbegreber af Geometrien. Men naar der staaer: „de første Grundbegreber af Geometrien“, veed Ingen og kan Ingen vide, hvad dermed menes. Det Samme gjælder om Redactionen af Nr. 2 i § 2; Udtrykkene ere deri holdte ligesaa almindelige, saaledes at det ikke er muligt deraf at bedømme, i hvilket Omfang Kundskaberne skulle meddeles. Jeg siger derfor, at disse Forslag, saaledes som de ere redigerede — nogle ere end ikke affattede paa ordentlig Daalff, f. Ex. Nr. 2 i § 3 — ikke kunne fyldestgjøre de Fordringer, som Udvalget har stillet til den Slags Bestemmelser. Man siger, at Forholdet nærmere kan bestemmes i Lærebøger, men med dette Grundlag kunne Lærebøger blive af meget vidt og af meget snevert Omfang; det kommer an paa den Maade, hvorpaa Læreren udvilder sit Stof. Derfor foretrækker jeg den simple og klare Redaction i det Forslag, som er kommet til os fra Landsstinget, fremfor det vidtløftige og uklare Forslag, som foreligger fra det ærede Udvalg.

Himestad: Jeg maa ogsaa tillade mig bestemt at fraraade Thinget at gaae ind paa Forslaget under Nr. 1 om at optage i Loven alle de enkelte Fordringer, som skulle stilles ved Examen. Jeg troer, at den Forudsætning, hvorfra det ærede Udvalg er gaaet ud ved Optagelsen af dette Forslag, hviler paa en Bildfarelse. Jeg antager, det er den Bild-